

Regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Åmåls kommun mandatperioden 2022–2026

Antagen av
kommunfullmäktige

2021-08-24 § 99

Reviderat 2024-02-28 § 6
Reviderat 2024-03-27 § 48

Innehåll

Tillämpningsområde	3
Arvoden och ersättningsformer	3
Uppdragsarvode	3
Uppdrag	4
Frånvaro	4
Kommunalrådsarvode	4
Oppositionsarvode	5
Ersättning för förlorad arbetsinkomst.....	6
Begränsning	6
Kompletterande regler	6
Anställda	7
Egenföretagare	7
Övriga	7
Kommentarer	7
Ersättning för förlorad semesterförmån	7
Begränsningar.....	8
Ersättning för förlorad pensionsförmån.....	8
Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda	8
Omställningsstöd och pension för förtroendevalda	8
Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån	8
Ersättning för kostnader.....	9
Resekostnader	9
Traktamente	9
Kostnadsersättning för barntillsyn	9
Kostnadsersättning till förtroendevald med funktionsnedsättning.....	9
Utbetalning.....	9
Tolkning och tillämpning	10
Bilaga 1	11

Tillämpningsområde

§ 1

Dessa regler redovisar de olika ersättningar som du som förtroendevald i Åmåls kommun kan ha rätt till. Med förtroendevalda menas ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, beredningar, nämnder, styrelser, utskott och revisorer. Det är viktigt att du känner till reglerna och själv ansvarar för vilka ersättningar som gäller dig.

Bestämmelserna gäller från följande tidpunkter:

Kommunfullmäktige från och med den 15 oktober 2022.

Nämnder och styrelser från och med den 1 januari 2023.

Kommunen rekommenderar att även kommunala bolag tillämpar dessa regler för sina styrelseuppdrag.

Bestämmelserna om de ekonomiska förmånerna för förtroendevalda finns i kommunallagens kapitel 4 §§ 12–18.

Arvoden och ersättningsformer

§ 2

Förtroendevalda får arvoden och ersättning i form av följande:

- Uppdragsarvode
- Kommunalrådsarvode
- Oppositionsarvode
- Ersättararvode (gäller under 2024, beslut KF 2024-03-27 § 48)
- Förrättningsarvode (beslut KF 2024-02-28 § 6)
- Ersättning för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån och pensionsförmåner
- Ersättning för kostnader

Uppdragsarvode

§ 3

Uppdragsarvode ersätter förtroendevalda för arbetsuppgifter inom uppdraget. Vilka uppdrag som ger rätt till uppdragsarvode framgår av bilaga 1.

Uppdragsarvode är knutet till kommunalrådsarvodet med angivna procentsatser som framgår av bilaga 1. Uppräkningen av uppdragsarvoden görs den 1 januari varje år utifrån gällande kommunalrådsarvode.

Uppdragsarvodet betalas ut från den månad kommunfullmäktige, länsstyrelsen, nämnd eller styrelse beslutat om uppdraget.

Summan av uppdragsarvode och förlorad arbetsinkomst för en förtroendevald får inte överstiga 100 procent av årsarvodet för kommunalråd enligt bilaga 1. Den förtroendevalda ansvarar själv för att bevaka detta och uppmärksamma när gränsen är nådd.

Uppdrag

Årsarvode täcker följande arbetsuppgifter:

- följa kommunfullmäktiges, styrelsens, nämndens eller beredningens arbete
- inläsning av beslutsunderlag
- deltagande i sammanträden
- deltagande i kommunfullmäktiges ärendeforum
- utbildningar, kurser, workshops och studieresor
- förberedelser och beredningar inför sammanträdet
- kontakter, överläggningar och möten med förvaltningen
- kontakter med allmänhet, myndigheter, organisationer och föreningar i frågor som rör den egna nämndens frågor
- besök vid anläggningar, arbetsplatser och institutioner
- medverka vid representation
- arbeta med att informera om nämndens verksamhet internt inom kommunen samt externt till olika grupper och intressenter i samhället
- närvara vid kommunfullmäktiges sammanträden när den egna nämndens frågor behandlas
- sammanträda med tillfälliga utskott, beredningar, arbetsgrupper, projektgrupper och liknande
- partigruppsmöte i anslutning till sammanträde med kommunfullmäktige, styrelsen, nämnden eller beredningen
- protokollsjustering

För ordförande gäller uppdraget även följande arbetsuppgifter:

- leda kommunfullmäktiges, styrelsens, nämndens eller beredningens arbete
- beslutsarbete i delegerade ärenden och undertecknande av handlingar

Frånvaro

Om en förtroendevald som har rätt till uppdragsarvode avgår under mandatperioden fördelas arvudet mellan den som avgår och dennes efterträdare i förhållande till den tid de haft sina respektive uppdrag.

Avdrag på uppdragsarvudet ska göras om en förtroendevald inte kan genomföra sitt uppdrag under en sammanhängande tid som överstiger en månad. Avdraget motsvarar den tid som den förtroendevalda avstår från sitt förtroendeuppdrag och ersättningen betalas i stället ut till den förtroendevaldes ersättare.

Kommunalrådsarvode

§ 4

Berättigade till kommunalrådsarvode är förtroendevald som utsetts till kommunalråd tillika kommunstyrelsens ordförande av kommunfullmäktige. För kommunalrådsuppdraget ersätter följande bestämmelser föregående regler.

I skattehänseende räknas kommunalrådsarvode som inkomst av tjänst.

Det är sjukpenning- och pensionsgrundande enligt lagen om allmän försäkring. Kommunen betalar arbetsgivaravgifter enligt lag.

Kommunalrådsarvodet baseras på månadsarvodet för riksdagsledamöter. Det justeras den 1 januari varje år.

Kommunalrådsarvodet är 80 procent av månadsarvodet för riksdagsledamöter.

Kommunalrådsarvodet omfattar all arvodering för uppdrag inom kommun, kommunala bolag, kommunalförbund etc. Kommunstyrelsens ordförande har inte rätt till andra arvoden eller ersättning för förlorad arbetsförtjänst från kommunen.

Kommunalråd har rätt till förmån i form av friskvård enligt samma regelverk som gäller för kommunens anställda.

Kommunalråd som uppbär arvode har rätt till ledighet från sitt uppdrag under viss tid årligen utan att arvodet minskas. Längden av sådan ledighet ska svara mot vad som ifråga om semester gäller för arbetstagare i kommunen.

Resekostnadsersättning och traktamente utgår enligt de kollektivavtal som gäller för anställda i kommunen.

Kommunalråd omfattas av trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA-KL) enligt särskilda försäkringsvillkor. Försäkringen gäller vid olycksfall och arbetssjukdomar som uppstår i samband med en förtroendevalds uppdrag för kommunen.

Kommunen tecknar en tjänstegrupplivförsäkring hos KPA Livförsäkring AB för kommunalråd.

För kommunalråd gäller bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL18).

Oppositionsarvode

§ 5

Till oppositionen utgår ett oppositionsarvode på 40 procent av kommunalrådets arvode. Arvodet kan fördelas till samtliga oppositionspartier per mandat, till en gemensam förtroendevald företrädare för oppositionen eller enligt annan fördelning mellan förtroendevalda som oppositionen anser lämpligt. Uppgifter om fördelningen ska meddelas Åmåls kommun, undertecknat av samtliga oppositionspartier. Fördelningen gäller tills vidare tills annat meddelas från oppositionen.

Ersättararvode

§ 6

Kan sökas av ersättare i kommunfullmäktige som tjänstgör på mötet.

Kan sökas av ersättare i nämnd och kommunstyrelse som närvarar, oavsett tjänstgöring eller ej på mötet.

Ersättararvodet är 600 kr för halvdag (upp till fyra timmar) och 1200 kr för heldag (över fyra timmar). Gäller under 2024.

Förrättningsarvode

§ 7

Förrättningsarvodet är 600 kr för halvdag (upp till fyra timmar) och 1200 kr för heldag (över fyra timmar).

Förrättningsarvodet kan utges i de undantagsfall då ett politiskt uppdrag eller en arbetsuppgift inte faller inom ramen för övriga uppdragsarvoden. Varje ansökan om förrättningsarvode ska godkännas av beslutsinstansens ordförande i förväg. I de fall en ordförande avser att ansöka om förrättningsarvode, ska detta godkännas i förväg av beslutsinstansens andre vice ordförande, i dennes egenskap av företrädare för oppositionen.

Varje användning av förrättningsarvodet ska redovisas till respektive beslutsinstans.

Det är möjligt för den som ansöker om förrättningsarvode att också ansöka om andra ersättningar för förtroendevalda från Åmåls kommun.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst

§ 8

En förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst om hen tar tjänstledigt från sin ordinarie sysselsättning för att genomföra förtroendeuppdrag för Åmåls kommun. Grunden för rätten till ersättning är att den förtroendevalda har ett faktiskt löneavdrag kopplat till tjänstledigheten.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas inte ut för den tid som läggs på att läsa in handlingar.

Förtroendevald som inte lyckas delta på ett sammanträde p.g.a. förhinder som inte rimligen kan påverkas har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst om denna kan styrkas.

Inställda sammanträden ger rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst om denna kan styrkas.

Begränsning

Rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst gäller inte förtroendevalda som har uppdrag motsvarande betydande del av heltid. Med betydande del av heltid menas uppdrag som tillsammans genererar uppdragsarvoden som sammanlagt motsvarar 40 procent av kommunalrådets årsarvode eller mer.

En förtroendevald som är helt ledig från sin tjänst och därmed inte får någon lön från sin arbetsgivare har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Detsamma gäller för förtroendevald som tagit partiellt tjänstledigt.

Kompletterande regler

Ersättning för förlorad arbetsinkomst grundas på inlämnade uppgifter om månads- eller timlön och betalas ut med belopp per timma. Omräkning av månadslön till timlön sker genom att månadslönen divideras med 165, vilket motsvarar en genomsnittlig ersättning per timma. Högsta timersättning för förlorad arbetsinkomst motsvarar månadsarvode till kommunalråd enligt bilaga 1 dividerat med 165 timmar.

Intyget lämnas första gången den förtroendevalda begär ersättning samt vid ändrad inkomst. Retroaktiv justering av belopp kan inte ske. Ingen ersättning betalas ut utan aktuella och styrkta inkomstuppgifter. Nya inkomstuppgifter ska lämnas in vid byte av arbetsgivare.

Ersättning betalas ut för de timmar som anmäls med högst 8 timmar per dag. En förtroendevald som arbetar skift eller har schemalagd arbetstid, och som kan visa att hen förlorat arbetsinkomst för mer än 8 timmars arbete, kan dock få ersättning även för den överstigande tiden. Då ska intyg från arbetsgivaren lämnas samtidigt med begäran om ersättning.

Har den förtroendevalda ett uppdrag på ledig tid (flectid, semester med mera) faller rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Det innebär att en förtroendevald som byter arbetspass för att få ledig tid för ett uppdrag i Åmåls kommun inte har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

En förtroendevald som är anställd och som själv kan reglera sin arbetstid och sitt arbetschema så att uppdraget utförs på ledig tid har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Anställda

För anställda är grunden för ersättningens storlek inkomstuppgifter som är styrka av arbetsgivaren. Som anställd räknas även den som driver egen verksamhet i form av aktiebolag. För anställd i eget aktiebolag ska inkomsten styrkas av lönespecifikation, revisor eller liknande.

Egenföretagare

Förtroendevald som inte har något anställningsförhållande ska intyga att hen driver aktiv verksamhet som ger arbetsinkomst. Arbetsinkomsten grundas på överskott av näringsverksamhet. Om överskott av näringsverksamhet är lägre än 50 procent av kommunalrådets arvode per månad, schablonberäknas arbetsinkomsten.

I samband med nystart av företag kan en förtroendevald beviljas schablonersättning under uppbyggnadsskedet. Beslutet gäller för ett kalenderår, om inga förändringar sker vad gäller inkomsten eller verksamheten. Om schablonersättning har betalats ut kan man inte i efterhand begära högre ersättning.

Schablonersättningen utgår 50 procent av kommunalrådets arvode per månad. Omräkning av arbetsinkomsten till timlön sker genom att arbetsinkomsten divideras med 165, vilket motsvarar en genomsnittlig ersättning per timma.

Övriga

Om den förtroendevalda har arbetslöshetsersättning, sjukpenning eller föräldrapenning motsvarar ersättningen det belopp hen går miste om på grund av sitt uppdrag. Det begärda beloppet ska styrkas med intyg eller motsvarande från ansvarig a-kassa eller försäkringskassa.

En förtroendevald som har sjukpenning eller har sjukersättning ansvarar själv för att Försäkringskassan godkännt uppdrag under pågående sjukskrivning.

För förtroendevalda med timanställning ska arbetsinkomsten grundas på inkomster som hen antas ha under minst sex månader framåt. Det ska framgå av intyg från arbetsgivaren att begärd ersättning avser schemalagd arbetstid.

Kommentarer

Med betydande del av heltid menas uppdrag som tillsammans genererar uppdragsarvoden som sammanlagt motsvarar 40 procent av kommunalrådets årsarvode eller mer.

Ersättning för förlorad semesterförmån

§ 9

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad semesterförmån om hen tar tjänstledigt från sin ordinarie sysselsättning när hen genomför förtroendeuppdrag för Åmåls kommun i så stor

omfattning att tjänstledigheten minskar antalet betalda semesterdagar. Detta gäller dock inte förtroendevalda som utför uppdragen på betydande del av heltid.

Förtroendevald som förlorar semesterförmån på grund av sitt förtroendeuppdrag har rätt till ersättning med 12 procent av den ersättning som den förtroendevalda fått för förlorad arbetsinkomst.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån ska vara framställt till kommunen inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande.

Om förtroendevald begär ersättning så provas den av kommunstyrelsens arbetsutskott som i Ämåls kommun är personalutskott.

Begränsningar

En förtroendevald som är helt ledig från sin tjänst och därmed inte får någon lön från sin arbetsgivare har inte rätt till ersättning för förlorad semesterförmån. Detsamma gäller för en förtroendevald som tagit partiell tjänstledighet.

Ersättning för förlorad pensionsförmån

§ 10

Regler för pension, avgångsersättning och omställningsstöd har antagits av kommunfullmäktige, i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR rekommendationer (OPF-KL18).

Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda

Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF, gäller förtroendevald med årsarvode på minst 40 procent av en heltid samt omfattar enbart förtroendevalda som har haft sådant uppdrag sedan 2014 eller tidigare.

Omställningsstöd och pension för förtroendevalda

Bestämmelserna om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL18, tillämpas för förtroendevalda som valdes/väljs första gången i samband med valet 2014 eller senare. De gäller även förtroendevalda som får förnyat uppdrag och som i tidigare uppdrag inte har omfattats av PBF eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda, det vill säga har deltidsuppdrag motsvarande mindre än 40 procent av heltid.

OPF-KL18 är indelat i omställningsstöd och pensionsbestämmelser.

Pensionsbestämmelserna innehåller avgiftsbestämd ålderspension, sjukpension, efterlevandeskydd och familjeskydd. Arvodesberedningen fastställer vilka personer med årsarvode på minst 40 procent av heltid som omfattas av OPF-KL18 i början av varje mandatperiod.

Omställningsstödet gäller förtroendevalda med uppdrag på minst 40 procent av heltid. Stödet är tidsbegränsat och består av två delar – aktiva omställningsinsatser respektive ekonomiskt omställningsstöd. Vid aktiva omställningsinsatser beslutar kommunstyrelsen vilka insatser som ska erbjudas. Här tas hänsyn till den förtroendevaldas förutsättningar. Ekonomiskt omställningsstöd kan betalas ut i högst tre år. Ett förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan dock betalas ut i direkt anslutning till att tidigare stöd upphört om den förtroendevalda då fyllt 61 år.

Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån. Ersättningen utgör 4,5 % av arvoden och avsätts till en pensionsbehållning för den förtroendevalde enligt OPF-KL.

Förtroendevald har även rätt till ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån av den beräknade

ersättningen för förlorad arbetsinkomst. Denna ersättning utgör 4,5 % av den förlorade arbetsinkomsten och betalas ut i samband med utbetalning sker av den förlorade arbetsinkomsten.

Ersättning för förlorad pensionsförmån utges inte till förtroendevald som har uppnått 65 års ålder.

Ersättning för kostnader

§ 11

Resekostnader

Kostnader för resor med bil till och från sammanträden eller förrättningar inom kommunen ersätts om avståndet från den förtroendevaldas fasta bostad överstiger 5 km enkel väg. Kostnadsersättningen utbetalas i enlighet med Skatteverkets regler för skattefri milersättning.

Traktamente

Traktamente utgår vid sammanträden och förrättningar utanför kommunen. Förtroendevalda har samma villkor för traktamente som kommunens medarbetare enligt det kommunala traktamentsavtalet (TRAKT) och med reducering av traktamente enligt Skatteverkets rekommendationer.

Kostnadsersättning för barntillsyn

Kostnader för barntillsyn för barn under 12 år ger rätt till ersättning, om kostnaden uppkommer när den förtroendevalda genomför sitt uppdrag.

Kostnadsersättning för barntillsyn gäller inte förtroendevalda som fullgör uppdragen på minst 40 procent av heltid. Ersättning betalas inte ut till familjemedlemmar och inte heller för tid när den förtroendevalda hade kunnat nyttja ordinarie barnomsorg.

Det högsta belopp som betalas ut är 0,4 procent av gällande prisbasbelopp för den tid som barnpassning anlitas. Ersättningen gäller oavsett om man anlitar en enskild person med A-skatt, ett företag eller en enskild näringsidkare med F-skattsedel.

Ersättning för barntillsyn betalas ut efter att kostnaden uppstått. Det krävs en ansökan från den förtroendevalda till Åmåls kommun.

Mer information om vilka regler som gäller framgår av Skatteverkets webbplats.

Kostnadsersättning till förtroendevald med funktionsnedsättning

Förtroendevald med funktionsnedsättning har rätt till ersättning för de särskilda kostnader som uppkommer till följd av deltagande vid sammanträden och som inte ersätts på annat sätt. Kostnader kan exempelvis vara resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande.

Barntillsyn, vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller svårt sjuk samt förtroendevald med funktionsnedsättnings särskilda kostnader ersätts med verifierat belopp. Ersättning utgår inte om den förtroendevalde har haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunnat förhindra att kostnaderna uppkom.

Utbetalning

§ 12

Arvode om sammanlagt minst 18 000 kr utbetalas med 1/12-del månadsvis. Arvode under sammanlagt 18 000 kr utbetalas med halva beloppet den ordinarie utbetalningsdagen i juni och december.

Ordinarie löneutbetalningsdag är den 27:e i månaden. Om den 27:e infaller på lördag, söndag eller helgdag sker utbetalning närmaste vardag före. Löneutbetalningsdag i december fastställs särskilt.

Den som vill ha ersättararvode, förrättningsarvode, ersättning för förlorad arbetsinkomst, ersättning för kostnader ska själv anmäla detta på anvisat sätt. Begäran om ersättning ska ha kommit in till löneenheten senast tre månader efter att sammanträdet eller resan ägt rum.

Varje förtroendevald ska lämna in de uppgifter löneenheten begär in, för att Åmåls kommun ska kunna betala ut belopp enligt reglerna samt verkställa skatteavdrag med mera. En förtroendevald ska kunna styrka alla lämnade uppgifter om ersättningar på begäran. Görs inte detta blir den förtroendevalda återbetalningsskyldig, om ersättning hunnit betalas ut. Felaktigt utbetalda arvoden och kostnadsersättningar återkrävs.

Alla handlingar i Åmåls kommun omfattas av grundlagens bestämmelser om allmänna handlingar.

Tolkning och tillämpning

§ 13

Det ankommer på kommunfullmäktiges arvodesberedning att tolka, tillämpa och utvärdera dessa regler.

Bilaga 1

Kommunalrådsarvodet är utgångspunkt för övriga uppdragssarvoden enligt denna bilaga.

Kommunalrådsarvodet för 2024 är 58 400 kr. (2023 års nivå enligt beslut KF 2024-03-27 § 48, gäller ej kommunrevisionen)

Nämnd/Uppdrag	Procent	Antal ledamöter och ersättare
Kommunfullmäktige		
Ordförande	8	1
1:e vice ordförande	3	1
2:e vice ordförande	3	1
Ledamot	2	31
Ersättare	0	20
Kommunstyrelsen		
Ordförande	100	1
1:e vice ordförande	2	1
2:e vice ordförande	2	1
Ledamot	2	8
Ersättare	0	11
Arbetsutskott		
Ledamot	1	4
Ersättare	0	5
Välfärds- och arbetsmarknadsnämnden		
Ordförande	15	1
1:e vice ordförande	2	1
2:e vice ordförande	2	1
Ledamot	2	6
Ersättare	0	9
Arbetsutskott		
Ledamot	1	2
Ersättare	0	3
Kultur- och utbildningsnämnden		
Ordförande	12	1
1:e vice ordförande	2	1
2:e vice ordförande	2	1
Ledamot	2	6
Ersättare	0	9
Arbetsutskott		
Ledamot	1	2
Ersättare	0	3

Bygg- och miljönämnden

Ordförande	9	1
1:e vice ordförande	2	1
2:e vice ordförande	2	1
Ledamot	2	2
Ersättare	0	5

Överförmyndarnämnden

Ordförande	9	1
Ersättare	0	1

Teknik- och fritidsnämnden

Ordförande	13	1
1:e vice ordförande	10	1
Ledamot	2	6
Ersättare	0	7

Arbetsutskott

Ledamot	1	1
Ersättare	0	2

Valnämnden - vid valår

Ordförande	7	1
1:e vice ordförande	2	1
2:e vice ordförande	2	1
Ledamot	2	2
Ersättare	0	5

Krisledningsnämnden – vid aktivering

Ordförande (KS-ordförande)	-	1
1:e vice ordförande	2	1
2:e vice ordförande	2	1
Ledamot	2	2
Ersättare	1,5	5

Kommunrevisionen

Ordförande	6	1
Vice ordförande	2,5	1
Ledamot	2,5	3

Kommunfullmäktigeberedning – vid aktivering under längre period, annars används förrättningsarvode

Ordförande	2,5
Ledamot	1

